N. 278. 1851.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 29 November.

NEDERLANDEN.

Breda, den 28sten November.

EEN BLAD VOOR HUN ALBUM VAN PRINS LEOPOLD.

In den schoot eener heerlijke natuur, door de kunsten en den arbeid zoozeer verfraaid, in de beoefening van eenige wetenschappen, te midden van weelderige en zinstrelende vermaken, in de aangename geur zijner welriekende *parfums*, smaakte *Leopold* eene onbenijde rust — eene rust, die altijd *hem* ten deel valt, die een gezond en pongloos en tevens koelzinnig leven leidt. Ook Europa genoot eens, het volle lezengenot smakende, rust, terwijl de volkeren, die hetzelve bewoonden, onder de schaduw van den palm des vredes, dankbaar de vermeerdering hunner zijkdommen in wetenschappelijke kennis beschouwende, alleen te zorgen hadden, dezelve aan het nageslacht over te brengen.

De grootste drijfveer van de handelingen der menschen, door de steeds toenemende *méropoed* der volkeren, aangezet en gelaakt wordende, — het *eigenbelang*, — gekoppeld door de slechte hartstogten en op nieuw zich ontwikkelende leerstellingen eener aanhoudende valschheid, werd in de handen eenigen listige heerschers, welke uit een gemeenschappelijk middenpunt zetelden, de bron van hernieuwde ellende en de leus, waarmede zij overal eene tot heil der menschheid gevestigde orde van zaken omverstieten, het „*Ote toi de là, que je m'y mette,*” verkwaarde weldra aan millioenen bedrogenen, de zin en bedoeling der vuurpijl, die zij dachten niet te bezitten, maar van dezelven deelachtig te zullen worden.

De *vrijheid*, — een woord, hetwelk eenige edelmoedige Romeinen met *Cicero* deed uitroepen: „Welk een hemelsche naam!” zonder te bedenken, dat *Cicero*, in zijnen tijd, zich reeds beklaagde, dat het slechts een woord zonder praktische betrekenis was, de *vrijheid* klonk *galmend* rond bij het nedervallen van ongelukkige slachtoffers, bij het geknars van den moordolk op het gebeente van trouwe dienaars, bij het knetteren van den vuurstroom en het in puin nederstorten van gebouwen, de getuigen eener woeste vlijt, in Frankrijk, Italie, Polen en België; en op het puin en het nog rookend bloed hunner slagtoffers beseften mannen, uit vorstelijk bloed gesproten, die beiden het zeldzame geluk mogten smaken, om gerust en in vrede te kunnen leven, door hunne *verechtelijke* medehelpers ondersteund, twee overweldigde tronen!

In Frankrijk vergat men het gezegde „*Le vaste mirdir du passé est la leçon de l'avenir*” en liet men aldaar *Lodewijk Filips* eenen troon bestijgen, waarop een minderjarig vorstenkind de onbeheerschte regten had. — Doch het lot den overweldigers bestemd, zal hem vroeg of laat ten deel vallen, want deszelfs zijn zoon zoude moeten afstaan om dezen troon eenmaal te beklimmen, zoude over duizende lijken gaan! Genoeg, het lot van Frankrijk gaat ons het minste aan.

Doch *Leopold*, door eene door alle tijden heen, onder den schijn van vriendschap, ons vijandige mogendheid geholpen, door de medewerking van menschen, die toen het ongeluk hen vervolgde, in ons midden bescherming en de ruimste gastvrijheid genoten, enkele zich uit de zorgeloosste gerustheid, met het voornitzigt, eenmaal eenen belangrijkeren invloed op het bestuur van het naburig Engeland uit te oefenen, om eene plaats te gaan innemen, van welke hij, die dezelve vroeger had bekleed, den hoorn des overvloeds over het land uitstorte, hetwelk thans door het loeden van eenige ellendelingen, aan de armoede is ten prooi gegeven.

Aan deze gekroonde elende hechten vijf groote Mogendheden hun zegel, en laten, met eene afgrijzen wekkende welgevalligheid te, dat Engeland zijne roofklaauwen in de bezittingen en belangen zijner mededingers slaat, om, door het vernielen van den materielen welstand van Holland en tevens dien van België, dien van zich-zelven te vergrooten.

Bij zijne eerste treden in een rijk, dat even als een onregtmatig verkregen buit, door een roofverbond, voor den nieuw gekroonde tot troon gevoerd wordt, aan *Leopold*, door eenige hoofdmiddelen tot zijn gesproken, aan *Leopold*, door eenige bondgenoten en door *vijf groote mogendheden* werd aangeboden, welke hij in de gelegenheid de gevaren te overzien, die het misbruik van een onbandigen hoop kan te weeg brengen; en overal waar bij zijnen voet zette, op alle voorwerpen waar zijn hand op rustte; moest hij dezelfde pijnlijke gewaarwording ondervinden, die de nog niet geheel verstokte boosheid gevoelt, wanneer zijn oog op het door hem, van een achtingswaardig huisvader, gestolen goed gevestigd is.

Engeland heeft intusschen zijn doel bereikt, — het heeft de verheid van Frankrijk en België verwoest, en van het laatste land bezit genomen, om als stapelplaats zijner kunstvoortbrengselen te dienen — heeft zich eenen listigen pensionentrekker van den dalsgeschikt, en heeft daarmede daardoor het eenige middel tot eene algemeene bevredigende ontknooping, namelijk de *vereeniging van België*, verijdeld. Hoe Engelsche belangen daarbij gekrenkt zijn, is genoegzaam bewezen en behoeft geen verder betoog; en het zij genoeg gezegd, dat de aanneming der 24 artikelen een lijnrecht gaan eeren ontstaanbaren afgrond zoude voeren. En deze zelfde Engelschen zouden door kortzigtigheid dezelven dwingen, dan hoorde van zijnen edelen en van zijn regtmatig verkregen goed te erkennen...? Neen, zoo langer hollandsch bloed door onze aderen vloeit, zoo lang het ingeslikken aan de slachtbank onzer voorgeslacht ons dierbaar blijft, zal de luipaard Hollands leeuw in zijnen trots niet ongestraft betasten.

Het misgeboorte eener met vreemd bezwangerde diplomatie, staat daar, en is door zijne *zoogster* (Engeland) en zijne *peet* (Frankrijk) aan de drie overige leden van het vorstelijk consistorie ten doop gebragt, en in op den naam van Leopold de Eerste, Koning der Belgen en ingenijdig doch het jaar nog verre af, dat het in de rijen der geloovigen kan p'aats nemen. Wij beroepen ons hier op een gesprek met den president van den senaat in de aanspraak aan Napoleon, toen men hem de onfeilbaarheid der keizerlijke waardigheid gebood (den 2 December 1852), nog meer toepasselijk op het gebeurde in België:

„*Dis-lui que les gens sensés, Peuples, peuvent connaître le peuple du danger effroyable des abus de la liberté, pratiquée par un ennemi de nos intérêts; ils s'inoculeront la haine de ce poison des corps politiques. Quand un de leurs membres sera frappé, il y aura cinq jours abandonnés à l'esprit de vengeance, aux excès, à la violence; pour tout dire, il existera cinq jours de révolution. Cette époque, dis-lui, suffit pour ruiner avec splendeur un pays.*” (1)

De beproevingstijd van België is van langer duur geweest, doch ook daardoor het terugkeeren zoo veel moeijelijker geworden. Daarbij is *Leopold* in de gelegenheid de vruchten eener revolutie te kunnen beschouwen en zijn bezoek van hem in de steden *Luik*, *Gent* en *Antwerpen*, is genoegzaam om hem te doen inzien, hoe veel partijen hij aan eene gezegende orde van zaken verbijzeld heeft, waarvan hem voornamelijk de vernietiging zijner veldenkende nadenken, tijdgenoten en der nakomelingschap zal dadelijk blijven.

Wanneer de tiendaagsche veldtogt hem de oogen niet geopend heeft, laat dan het gezegde in Orange zijne vervulling

(1) Dat is: men zegt dat de oude Perzen den veel belangrijken stelden, om het volk van het verstandige gebruik dezer vrijheid te overtuigen: zij gaven voor een oogenblik de pest der staatkundige hartstogten in regering ner koningen gestorven was, verzonken zij dagen doorgebragt in regeringloosheid, zonder gezag en zonder wetten. Deze wetteloosheid werd gedurende bedwongen, noch daarna gestraft; het waren vijf dagen vrijgegeven aan de wraakzucht, aan de boosaardigheden, aan het gemeld; in een woord het vijf dagen van revolutie. „Deze quint”, zegt men, „is vreugd onder de gebeurtenissen.”

BLIE, QUAND ILS AVAIENT DU COURAGE ET LE COEUR DES PEUPLES; MAIS LES ROIS AVILIS SONT SANS RESSOURCES" (2). *(Pararelle entre O… Cromwell, Monk et Bonaparte)* voor hem een wenk zijn, een … ring te ontgaan, die in zich de bron van … bevat, *want, met Lodewijk op den troon …* in Europa mogelijk!

— Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer … *Laurence* erkend en toegelaten als … terdam.

— Z. K. H. Prins *Frederik* is donderdag … naar den Helder vertrokken, van waar … van den 26sten te 's Gravenhage is terug gekeerd.

— Uit Dordrecht wordt geschreven: » Men is alhier dagelijks druk bezig met uit de 's lands magazijnen naar den Helder, Helvoetsluis en Brielle eene menigte zware affuiten in te scheepen, het welk, naar men vernoemt, moet dienen om genoemde punten in zulk eenen geduchten staat van tegenweer te stellen, als waarin dezelve zich nimmer te voren bevonden hebben." Andere berigten schijnen het versterken dezer drie belangrijke punten te bevestigen.

— Volgens berigten uit Nijmegen, van den 25, was sedert een paar dagen de Rijn bij Keulen plotseling van 5 voet 2 duim tot 20 voet gerezen. Vele ongelukken hebben daardoor plaats gehad. Te Boom is een groote molen, welke aan den oever der rivier lag, weggespoeld. Te Remmagen, Welmich en Boppard zijn verscheidene menschen verdronken. Daar aan den Bovenrijn zeer veel sneeuw is gevallen, vreest men voor grootere onheilen. Ten gevolge van den bovenlandschen was, is de Waal ook sterk gestegen; den 22 stond het water te Nijmegen 3 el 58 duim; den 23, 4 el; den 24, 5 el 7 duim en den 25 reeds bijna 6 ellen.

— Uit Zeeland meldt men, dat te Vlissingen, aan er garnizoen te houden, den 25sten dezer een bataillon mobiele Zeeuwsche Schutterij, onder bevel van den majoor *Bezier*, uit Middelburg aangekomen is, zullende dezelve in deze laatste plaats deze een der bataillons *Noord-Brabandsche* Schutterij vervangen wordende. Den 25sten was er ook een detachement der 5de afdeeling per stoomboot naar het 4de district van Zeeland ter versterking ingescheept.

Te Vlissingen waren van Staats-Vlaanderen weder vier Belgische deserteurs aangekomen; in Gent, verhaalden zij, hadden dagelijks oproeren plaats; de troepen hadden in geen 25 dagen traktement gehad, en, bestond de mogelijkheid, zoo zouden zij meest allen overloopen.

's Bosch, den 27sten November.

Gisteren zijn de kanonneerbooten, die tot nu toe voor het fort Crevecoeur gestationneerd lagen, op bekomen last, van daar naar Vlissingen weggezeild.

Gisteren is alhier een detachement *Noord-Brabandsche* plattelands schutterij aangekomen, hetwelk heden *morgen* ter verdere organisatie naar de plaats haarer bestemming vertrokken is. Nog twee dergelijke sterke detachementen zijn dezen avond van Eindhoven en Grave aangekomen; deze vertrekken morgen ten zelfden einde naar Harderwijk.

Men denkt dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* den 4den Dec. naar 's Hage zal vertrekken, ten einde Hoogstdezelfs geboortefeest in de residentie te vieren. Tegen den 10den wordt Z. K. H. Prins *Frederik* hier terug verwacht.

BELGIE.

Brussel, den 30sten November.

De zitting der afgevaardigden van gisteren 25 is bijna geheel aan rapporten over petitien gewijd geweest. Thans heeft de commissie bij deze rapporten de volgorde der nommers van de rekesten gevolgd en van no. 112 tot no 133 afgehandeld. Slechts twee dier petitien gaven tot discussien aanleiding, de eerste, onder welker nommer nog eene tweede geraakschikt was, liep, gelijk ook het laatstgemelde, over de burgerwapening en inbreuken op de wetten daarop; de tweede bevatte eene reclame van eene lobrijk te de gemeente Dilsen. Beide deze petitien werden verzonden naar de ministers, ten welker departement de daarin behandelde onderwerpen behooren.

In het begin der zitting vroeg de heer *Destouvelles*, dat de kamer den dag mogt bepalen, op welken zij het rapport zou willen hooren der commissie, belast met het onderzoeken der aanvragen om naturalisatie, zijnde de arbeid daartoe gereed. Dit rapport zal woensdag worden gedaan.

Heden is er, uit hoofde van den zondag, geene zitting.

(2) Men heeft ontzettende koningen herstel gezien, wanneer zij dood en de genegenheid van het volk bezaten; maar de koningen, die zich verachtelijk hebben gemaakt, zijn van hulpmiddelen beroofd.

— De tijdingen van den dood van H. D. H. de hertogin douairière van Saksen-Coburg, moeder van onzen Koning, is alhier aangekomen. Hare ziekte heeft slechts weinige dagen geduurd. Hij … zich bij gelegenheid van dit overlijden, den rouw voor … maanden aannemen; zullende gedurende de eerste … zwarte rouw worden gedragen.

— Koning *Lodewijk Philips* heeft reeds het, op den 15den nov. tusschen de vijf groote mogendheden en den koning der Belgen gesloten traktaat gerattificeerd. Deze ratificatie is den 21 alhier aangekomen en, onverwijld, door middel van eenen door den generaal *Belliard* afgezonden courrier aan den franschen ambassadeur te 's Gravenhage overgemaakt. Koning *Leopold* heeft, van zijnen kant, dat traktaat op den 22sten dezer geratificeerd.

— Men verzekert, dat de heeren *Osy* en *Rittweger*, de laatste directeur van de bank alhier, naar Londen zullen vertrekken, om aldaar over eene geldleening te onderhandelen.

— Ons budget over 1832 beloopt 40 millioen; de wegen en middelen, volgens die van 1831 berekend, bedragen slechts 29 millioenen, hetgeen een deficit van 11 millioenen maakt. In deze begrooting zijn geenszins berekend, noch de *f* 9,400,000 guldens voor achterstallige semesters, noch het amortissement, hetwelk moet worden daargesteld, om de schuld af te lossen, waarmede de 24 artikelen ons belasten.

Indien België genoodzaakt was, om, gedurende het volgend jaar, het leger te houden op den voet, waarop het thans is, zou men, in plaats van een deficit van elf millioen, een deficit van 30 millioenen vinden.

Antwerpen, den 26sten November.

Het *Journal de la Belgique* kondigt aan, dat de koning last gegeven heeft, om de versperringen binnen onze stad op te ruimen. Het is *ons* onbekend of dit berigt eenigen grond heeft; aangezien de andere brusselsche dagbladen er niet van spreken. Wij meenen slechts te weten, dat het ministerie gevraagd heeft, om eenige noodzakelijke plaatsen van gemeenschap te mogen herstellen, en wij hopen dat zijn verzoek hem zal worden ingewilligd.

FRANKRIJK.

Paris, den 23sten November.

De gebeurtenis, welke de dagbladen tegenwoordig het meest bezig houdt, is het ontwerp van adres, en de bijeenkomst der zich tegen de benoeming der pairs kantende vertegenwoordigers, welker getal reder oogenblik aangroeit. Het getal dier tegenstanders, dat in den beginne (*zie ons nommer van zaturdag en vorig nommer*) 60 bedroeg, bedroeg gisteren reeds over de 150.

Het adres, aan den koning hetwelk door deze afgevaardigden is goedgekeurd en door den heer *Dupont* (de l'Eure) op het bureau van den president der afgevaardigden is nedergelegd geworden, luidt woordelijk als volgt:

» Sire,

» In geval de kamers, bij gewigtige omstandigheden, de behoefte ondervinden van nieuwe oogerustheid of blijde verlangens aan den dag te leggen, hebben onze wetten gewild, dat hun een registrerende wet wierd geopend, om eene verbiedene gemeenschap met den troon te kunnen houden.

» De kamer der afgevaardigden, door de ordonnantien van den 19den november, in een dier gevallen van dringende noodzakelijkheid gebragt zijnde, welke geen uitstel gedogen, meent de kamer der afgevaardigden dezen pligt te moeten vervullen door hare verwondering en smart aan Z. M. te doen te geven.

» Verkracht eene der ordonnantien, welke in de tegenwoordige omstandigheden, nieuwe pairs benoemde worden, het charter van 1830 niet op eene grove wijze? Sedert, dat de kamer der afgevaardigden, op een plegtig voorstel van de kroon, de benoeming verkregen had, welke haar bij het 68ste artikel van het charter was voorbehouden, was alle nieuwe benoeming onwettig en was zulks vooral buiten de voorwaarden en hoedanigheden, welke de verkozen kamer noodzakelijk had gebonden.

» De ministers hebben zich aan deze voorschriften niet gestoord. Op het oogenblik, dat het grondbeginsel der erfelijkheid, onder de voetstukken van Frankrijk, het plegtige en bijna eenparige stemmen, thans, op dit oogenblik, dat zij zelfs de afschaffing er van bevorderen, op dit zelfde oogenblik doen zij het op nieuw, zonder noodzakelijkheid en verschoonbare redenen, op nieuw in de stamovible kamer doordringen, door eenen minderjarigen tot het pairschap te benoemen, welke, door zijnen ouderdom zelven, noch stem noch zitting in de kamer kan hebben, en geene andere aanspraak te baren kan brengen, dan het voorregt der geboorte of van de diensten zijns vaders.

» De ministers hebben, bij eene andere akte, ingelijks de constitutionele regten der kamers miskend.

» Zij mogten Uwe Maj. ongetwijfeld aanraden, dezelfs sanctie aan een haar voorgelegd besluit te weigeren. Ook brengt hun pligt mede, om de bij de wet gebiedend voorgeschreven formaliteiten in acht te nemen, maar zij hebben een besluit, hetwelk slechts na zijn beraad genomen was, liever onbeantwoord gelaten.

» Daar is meer: zij hebben niet geaarzeld, om een onderwerp, dat de kamers verklaard hadden tot de wetgeving te behooren, bij eene ordonnantie te regelen, en alzoo een onschendbaar, ten prijze van het voor het vaderland gestorte bloed, verworven regt, tot eene eenvoudige ministeriele concessie misvormd.

» En eindelijk doen zij, bij twee andere ordonnancien, het misbruik der honoraire rangen, met verachting van een dubbeld, door hen zelven gedaan voorstel, hetwelk reeds eenmaal door de kamer der afgevaardigden was aangenomen, bij het leger voortduren.

» De ministers van Uwe Maj., Sire, zouden, door dergelijke daden, de regtmatige gevoeligheid der kamers wekkende, die eensgezindheid in gevaar brengen, welke, sedert de gedenkwaardige troonsbestijging van Uwe Maj., zoo gelukkig tusschen de drie magten van den staat geheerscht heeft.

» Maar de afgevaardigden van Frankrijk, vertrouwende op de wijsheid van eenen vorst, welke zijne kroon aan de schoonste aller titels, aan den nationalen wil verschuldigd is, brengen hunne klagten bij u in, Sire, en hoopen, dat uwe ministers voortaan de constitutionele wegen, waarvan zij afgeweken zijn, weder bewandelen zullen."

Dit adres is heden in de kamer der afgevaardigden ter tafel gebragt. Al de afgevaardigden hadden zich, met de grootste naauwkeurigheid, juist op den bepaalden tijd, in hunne respective bureaux begeven; de deuren bleven gesloten; in ieder der bureaux zijn, zoo men zegt, ernstige discussien voorgevallen, ten gevolge waarvan slechts een bureau, het negende, met eene meerderheid van drie-en-twintig tegen negentien stemmen, vóór de lezing van het adres gestemd; al de anderen hebben geene lezing er van in openbare zitting afgekeurd.

— In de kamer der pairs is, betreffende deze zaken, het volgende voorgevallen: De maarschalk *Soult*, welke, in deze zitting, eene tweede wet wegens het regelen van het avancement bij het leger ontwikkelde, vond weinig gehoor. Een iegelijk scheen met ongeduld de mededeeling van het ontwerp, betreffende de organisatie van het pairschap, te verwachten.

De heer *Casimir Perier* de tribune beklommen hebbende, ontstond er eene sterk teekenende beweging van aandacht en nieuwgierigheid.

Mijne heeren, zeide de president van den raad van ministers, wij komen, naar luid van art. 39 van het charter, het 43ste artikel daarvan, dat reeds door de kamer der afgevaardigden gewijzigd is, thans uw onderzoek onderwerpen; gij zult, mijne heeren, de omzigtigheid gewaardeerd hebben, welke 's Konings ministers, bij den constitutionelen gang der discussien gebiedig hebben, bij welke, uithoofde van het gewigt zelf der zaak, behoedzaamheid aan de wijsheid des gouvernements was aanbevolen.

De minister vervolgde, na het voorgevallene bij de deliberatien over deze wet bij de andere kamer te hebben geschetst, aldus:

» Wij zijn verzekerd, dat gij het offer uwer persoonlijke gevoelens aan de belangen des lands zult brengen. Tot uwe verlichting, tot uwe wijsheid wenden wij ons. Het vaderland weet ongetwijfeld, wat het van zoo vele vermaarde mannen te wachten heeft, dewelke de diensten, die zij hebben bewezen, herinneren; van rede en betamelijkheid moet een, er staatkundig dan persoonlijk offer gevorderd worden. De erfelijkheid van het pairschap mag, in uwe oogen, alsmede politieken waarborg beschouwd worden, maar de opinie des gansch volks moet u nog dierbaarder wezen."

De president van den raad van ministers trad vervolgens in een onderzoek der onderscheidene deelen van het concept en van de door de kamer der afgevaardigden aangenomen categorien en verdedigde de daarmede de ordinaire benoeming der zes-en-dertig pairs.

» Het regt van benoeming van nieuwe pairs," zeide hij, » staat tot deze kamer alleen het regt van ontbinding tot de andere kamer (*levendige spanstof*). Beide zijn ingesteld, om het koninklijk prerogatief in dezelfs volle waarde te handhaven."

Intusschen liep ter beurze alhier het gerucht, dat er zware onlusten te Lijon waren uitgebarsten. De *Gazette de France* kondigt heden gewag aan, dat een aide-de-camp van den minister van oorlog den vijfentwintigen nacht naar die stad vertrokken is. Men verhaalt, dat reusachtige ambachtsgezellen in die stad zich in regimenten ingedeeld en groote wapenorden aangelegt hebben, en gaat zelfs zoo verre van te zeggen, dat de prefekt genoodzaakt is geweest, de stad te verlaten, daar zich echter wel veel overdrevenheid in dit gerucht zullen wezen, want de weg, langs welken dezelve te Parijs gekomen waren, werd niet gemeld.

De fondsen stonden ter beurze van heden genoteerd als volgt: de 5 pCts. kontant en op tijd 95,80, de 3 pCts. idem 69,40, de Napelsche renten, op kontant 81,75, op tijd 82,00.

Van den 24sten November.

Een onzer liberale bladen deelt de volgende nadere bijzonderheden mede, getrokken uit particuliere brieven, betrekkelijk de treurige gebeurtenissen, die den 21sten te Lijon hebben plaats gehad:

» Heden op den middag daalden de werklieden, ten getale van 6,000, met geweren, sabels, stokken en steenen gewapend, van den Croix-Rousse af, onder het gebrul van de kreet der *wanhoop*. Daar heerschte orde onder hen, en hun ontwerp scheen zeer wel beraamd: de nationale garde wachte hen af, en boven het groot seminarie nam het gevecht een aanvang. Terwijl op dit punt de werklieden met de linietroepen én nationale garden in gevecht waren, was het overig gedeelte van dezelve, twee duizend man ongeveer sterk, naar een door hen versterkt kamp op den Croix-Rousse getrokken: deze troep werd door de nationale garde aangevallen, doch het volk sloeg den aanval met geweld af: een groot zwart vaandel wapperde te midden van het kamp.

» Deze ongelukkigen zoeken den dood, en schijnen besloten dien met al wat de woede der wanhoop te ontvangen. De generaal *Roguet*, wien eene zware ongesteldheid het bed deed houden, heeft zich in een fauteuil ter plaatse van het gevecht laten brengen en gaf zoo zijne bevelen; eene opmerkelijke dadzaak greep er plaats: een bataillon der linietroepen kreeg bevel om vuur te geven, maar bleef zonder iets te doen tegen over die ongelukkigen staan; bij het tweede bevel verkoos het liever met de bajonet er op in te dringen, dan vuur te geven.

» 5 *uren des avonds.* Het kanonvuur braakt sedert drie uren op het volk. Hetzelve biedt, daar zij de hoogten in bezit hebben, met voordeel tegenstand. De heer *Schermer*, compagnon van het huis *Depouilly*, is een der eersten gesneuveld, zoo ook verscheiden kanonniers. De heer *Arnaud* is gevaarlijk gekwetst.

» 7 *ure des avonds.* — Veertig onzer nationale garden zijn gesneuveld, meer dan 150 gekwetst; overal heerscht moedeloosheid; wanneer zal dit schrikkelijk bloedbad eindigen!

» De generaal en de prefect zijn eenige uren lang in de magt der oproerlingen geweest; men heeft hen niet kunnen bevrijden, dan door het doen spelen van drie stukken, geschut der nationale garde. Twee der stukken zijn daarna den oproerlingen in handen gevallen. — Bij het vertrek van den courrier waren de oproerlingen nog van vele punten op de hoogten der stad meester."

— De kamer der Afgevaardigden heeft, in hare zitting van heden, over het eerste artikel van het concept, betrekkelijk de herziening van de straf-wetten gedelibereerd. Dit eerste artikel luidt als volgt:

» Art. 1. De straf van deportatie, die van aan de kaak zetten, het afkappen van de hand en het brandmerk zijn afgeschaft."

Een amendement van den heer *Teulon*, strekkende, om ook de doodstraf af te schaffen, behalve alleen in geval van oudermoord, werd verworpen, gelijk mede een ander amendement van den heer *Thouvenet* en een van den heer *Odilon-Barot*, de verdere discussien over dit onderwerp zullen morgen plaats hebben.

— De fondsen waren ter beurze van heden genoteerd als volgt: de 5 pCt. kont. en op tijd 95,60, de 3 pCt. kont. 69,20, op tijd 69,35. De Napelsche renten à kont. 81,50; op tijd 81,50.

FRANKRIJK

Lijon, den 25sten November.

Naar hetgeen vroeger dient een manifestatie te kennen te geven, is het parlement bij koninklijke proclamatie van gisteren tot zitting van zaken op den 28sten dezer aanstaande bepaald.

Dit bericht betalt de vrienden der bevrijding gunstelijk; niet dat wij de zaak gewonnen achten, dan, zoo als de *Tijd* zegt, de overwinning moet op nieuw moet begonnen worden, maar omdat het ons uit een staat van onzekerheid geraken, welke het ergste deed duchten. Thans ten minste verklaart genoemd blad, zoo het land spoedig duidelijk te weten.

» Men heeft mij gelijk bevestigd, dat het bestuur een sterken maatregel tot beperking der staatkundige vereenigingen zou nemen. Heden avond ziet daaromtrent eene proclamatie des Konings het licht.

De *Courrier* zinspeelt in deze proclamatie tot een zachtzinnige vermaning van het gouvernement, welke hij dan voorvermint geen vertrouwen noch ontevredenheid te kennen. Het staat echter te bezien, of bij den aanval welken het volk in de staatkundige vereenigingen gekregen heeft, het opperste van den *Courrier* algemeen zal gedeeld worden.

— De *Times* dringt er op aan, dat de britsche gezant te 's Gravenhage, sir *C. Bagot*, teruggeroepen worde, omdat deze staatsman, naar het blad meent, den tegenstand des Konings tegen de beschikkingen der conferentien aanmoedigt.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 17den November.

Heden morgen hebben HH. MM. de keizer en keizerin schoonbrunn verlaten en naar de stad gekomen. Zij dachten dezelve in stille binnen te geraken, maar de tijding van derzelver komst had zich verspreid, zoo dat zij allerplegtigst en onder de luidruchtigste vreugdebetoomingen ingehaald zijn.

— Alhier zijn van Malta en Livorno, tijdingen uit Napoli di Romania tot den 21sten October loopende, ontvangen. Volgens deze berigten, was de tweede moordenaar van den graaf *Capodistrias*, zoon van *Pietro*, bey van Maina, tot den dood, door middel van de koord, verwezen doch was het vonnis nog niet voltrokken. In Peloponnesus heerschte rust, doch de inwoners van het eiland Hydra bleven in hunne vijandschap tegen de regering volharden, en de Syrioten volgden hun voorbeeld.

BEKENDMAKING.

Kragtens Dispositie van het Departement van Oorlog, dato 19 dezer maand, N° 66, en onder nadere homologatie van hetzelve, zal de Militaire Onder-Intendant der 1e klasse in de vesting *Bergen-op-Zoom*, ten overstaan en onder goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Luitenant Generaal Opperbevelhebber der vesting en ten overstaan van den Heer Kolonel plaatselijken Kommandant in dezelve, op Woensdag den 7den der aanstaande maand December, des middags om 12 uren, in het openbaar aan den minst inschrijvenden Aanbesteden, de Leverantie van CAMPAGNE VIVRES, BRANDHOUT en LEGSTROO, in te gaan met den 1sten Januarij aanstaande en zulks tot háder opdier, ook te bestemene Batons zal bestaan:

Het VLEESCH uit 25 Nederl. Looden.
» ZOUT » 16 » Wigtes.
» RIJST » 3 » Loodjes.
» JENEVER » 3 » Vingerhoeden.
» AZIJN » 4 » » (des benoodigd).
» BRANDHOUT » 5 » Wiege.
» LEGSTROO » 5 » Ronden.

De Billetten van inschrijving op gezegeld papier en behoorlijk gecachetteerd, inhoudende den in letters geschreven prijs voor het Ration en van ieder artikel afzonderlijk in Nederlandsch gewigt en maat, zullen op het Bureau van den Subalternen Militairen Onder-Intendant (in de Zeivelstraat wijk H N°. 132) 7den December, 's morgens om 11 uren, zullende na dien tijd geene Billetten van Inschrijving meer worden aangenomen.

In de Billetten van Inschrijving moeten benevens de Namen der Inschrijvers en van derzelver Borgen, duidelijk de woonplaatsen der Inschrijvers worden opgegeven.

De Conditien en Voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Heer Kolonel plaatselijken Kommandant en van den jongen Militairen Onder-Intendant voornoemd, van 's morgens tien tot na middags twee uren (Zondags uitgezonderd).

Bergen-op-Zoom den 25 November 1831.

De Majoor Jongh. Militairen Onder-Intendant
M. DE QUARTER.

†† H. ROBERTI, geattacheerd aan de Wolspinnerij van den Heer NAHMER te *Baldorp*, verwittigt bij deze †† † † †